

Rondom Petrus en Paulus

Infoblad RK parochie - Leiden en ommelanden

December 2023 -

Januari 2024

No. 3

Interview met pastoor Broeders:

God heeft ieder mens lief

Onlangs werd bekend dat pastoor Broeders een benoeming heeft gekregen in de parochies Delft en Midden Delftland. Voordat hij onze parochie verlaat op 1 februari, gaan we graag nog een keer met hem in gesprek.

Hoe bent u gestart in onze parochie?

Ik bind me aan mensen, zo ga ik me thuis voelen op een nieuwe plek. In 2015 kwam ik naar de HHPP parochie. Het was een roerig begin. In Leiderdorp trof ik een hechte gemeenschap aan, de Menswording, die moest overstappen naar De Goede Herder. Ik voelde hun verdriet. Niet iedereen heeft de overstap gemaakt, maar velen gelukkig wel. We zijn erdoorheen gekomen!

Welke uitdaging ziet u?

De eenheid in de parochie gaat mij zeer ter harte. Toch zijn we een beetje een tweestromenland. Aan beide oevers gebeuren goede dingen.

Dit samen-kerk-zijn heb ik vorig jaar gezien bij het synodaal proces; daar spraken we

over de Kerk van de toekomst. Iedere kern was vertegenwoordigd. Je hoefde het niet met elkaar eens te worden, maar er werd geluisterd naar elkaar. Je hoorde waardoor de ander geraakt werd en wat zijn toekomstbeeld was voor de kerk van morgen. Ik zou zeggen: mensen, ga de brug over, letterlijk en figuurlijk. De Kerk van de toekomst is samen-kerk-zijn. Door naar elkaar te blijven luisteren.

God heeft ieder mens lief. Maar niet iedereen beleeft dat zo. Religie staat bij veel jonge mensen niet op nummer één. Ze concentreren zich op werk, een gezin, goede kleding. Ze zijn niet bezig met de eeuwigheid. Ik zou zo graag hun kleine verhaal verbinden met het grote verhaal van God. Met het grote verhaal van God bedoel ik dat Hij onze Schepper is en ons verlost heeft.

Laten we in het tweestromenland ons niet laten uitspelen tegen elkaar. Laten we naast de men-

sen gaan staan, ongebaande wegen durven gaan. Jij kunt de hand van Jezus zijn. Ik wil graag voorgaan in de liturgie én naast de mensen staan. Dit is denk ik goed; vanuit het geloof de verbinding zoeken. De paus zegt: Daar begint de Kerk. Als je een beetje van elkaar houdt ben je meer geneigd om naar elkaar te luisteren.

Wat maakt uw werk boeiend?

Op pad gaan met mensen. Een mooie ervaring was de Romereis dit jaar die ik met een groep parochianen gemaakt heb. Als je samen aan de ontbijttafel zit leer je elkaar

op een andere manier kennen dan dat je op zondag netjes aangekleed in de kerk zit. Bij zo'n reis deel je het dagelijks leven met elkaar, dat werkt verbindend.

Wat heeft u de afgelopen jaren bemoedigd?

Dat ik mocht meelopen met veel mensen. Dat ik binnen mocht komen. Dat doe ik niet alleen,

dat doe je samen. Dat ervaar ik ook in een viering in de kerk; we zijn daar met zijn allen in de viering, dat bemoedigt mij.

Toen ik hier in de parochie kwam, stapte ik in een rijdende trein en moest ik zoeken naar mijn plekje. Iedere kern had zijn eigen coupé. De mensen moeten je daar ook je plekje gunnen. Wil je je plekje kunnen vinden in de coupés, dan vraagt dat altijd iets van twee kanten.

Heeft u een wens voor uw opvolger?

Ik wens mijn opvolger toe dat ook hij zijn plekje vindt in de verschillende coupés die de trein van onze parochie vormen.

Door Ingrid Zuure-Yang en José Miltenburg-Smits

Zondag 28 januari is er gelegenheid om pastoor Broeders nog even te ontmoeten. 15.30 uur Vesperviering met erna receptie. In De Goede Herderkerk, Hoge Rijdijk 18, Zoeterwoude.

Alle gedoopten ...

Saaï is het niet in de Kerk. Heeft u wel eens aan een meerdaagse vergadering deelgenomen? Dat is knap vermoeiend. De synode nam een maand tijd voor de toekomst. Dat gaat invloed hebben ook op onze parochie. Een herder vertrekt. Een donderslag bij heldere hemel. Gelukkig komt er een opvolger. Maar je weet wat je hebt en je weet niet wat je krijgt, denkt menigeeen. Wel is het een mooi compliment aan pastoor Broeders dat parochianen zo meelevend met zijn vertrek. Hoe sterk is ons eigen geloof, is een gewetensvraag bij zo'n bericht. Een priester kan voor de één heel stimulerend zijn en voor de ander misschien minder. Maar wat leggen we zelf op de mat? De synode stelt dat niet alleen priesters of pastoraal team een rol hebben. Sterker nog, alle gedoopten zijn geroepen om te dienen en Gods wonderbare daden te verkondigen. Het mag in kleine dingen zitten en ieder naar zijn talenten. We kennen meer dan 300 vrijwilligers die werken in die inspiratie van de Kerk. En er zijn nog nieuwe dimensies te verkennen. Is Kunst in de Kerk misschien iets voor u? Laat het gerust weten.

Jan van Trig
vicevoorzitter

Een vredige Kerstmis?

In dit nummer vindt u enkele beschouwingen over de vraag welke bijdrage de Kerk heeft aan de wereldvrede. De actuele situatie met de voortdurende oorlogen in Oekraïne, Israël – Gaza en gewelddadige conflicten elders volgens we elke dag. Laten we daarbij ook niet vergeten dat er nog steeds dictaturen en ideologieën bestaan die vrijheid van mening en godsdienst uitsluiten. Een enkele keer klinkt ook het verwijt dat religies oorzaak zijn van geweld. Maar daartegenover staat dat Christus, onze Heer en God, de vrededorst wordt genoemd. En in de Kerstnacht zongen de Engelen voor het eerst de woorden: Vrede op aarde aan de mensen die God liefheeft. Daarom hebben we enkele mensen, die vanuit hun opleiding en professe concreet te maken hebben met de vraagstukken van vrede, vrijheid, bemiddeling en verdediging, gevraagd korte beschouwing te geven. Van de paus citeren we dan her en der enkele woorden uit een preek van 19 december 2018. Zijn woorden plaatsen ons direct bij de kribbe, bij God de Zoon die mensgeworden is om ons de onmetelijke liefde van God de Vader te openbaren en de weg te wijzen hoe die om te zetten in naastenliefde.

Pastoor Smith

Contactadressen

Secretariaat: Lorentzkade 16A, 2313 GB Leiden, 071 737 00 87 (ma-do 9.30-11.30 uur), petrusenpaulusleiden@gmail.com
Pastoor **W. Broeders**: 06 271 401 17, w.p.l.broeders@gmail.com
Pastoor **J. Smith**: 071 513 07 00, jhsmithpr@gmail.com
Diaken **G. Clavel**: 06 537 323 62, diakengjclavel@gmail.com
Pastoraal werker **M. Falke-de Hoogh**: 06 532 491 87, m.dehoogh@hotmail.com

www.petrusenpaulusleiden.nl

Heilig Vormsel

Op 11 november, Sint Martinus, was onze bisschop mgr. van den Hende in de parochie om aan 20 kinderen en 6 volwassenen het Vormsel te geven. Het was een prachtige viering en het is elk jaar een vreugde om jonge en wat oudere mensen te zien, die op deze bijzondere wijze de heilige Geest ontvangen.

Kinderen

Saar Biesjot - Claartje Chorus - Jeroen Chorus - Caterina Colesanti - Louise van Diepen - Jason van Duin - Oliwia Janowska - Thomas Vurens - Ruben Koch - Gijs Koek - Julia Krapels

Volwassenen

Paul Steinbach - Pedko, Telma en Teônia Taveira da Silva - Johan Ticoalu - Kirstin van Veen

- Ruben Oerlemans - Inez Ostrowska - Lena Piotrowicz - Naomi van der Plas - Hanna Robak - Leonard Rothkrantz - Paulina Sotor - Nina Wachowicz - Linde Weijts - Fiene Wijnen - Sven van Winden

Aktie Kerkbalans 2024: 13 – 27 januari

Een nieuw jaar, nieuwe kansen voor de parochie.

De Aktie Kerkbalans (AKB) is er niet alleen voor het onderhoud van het gebouw of allerlei vaste kosten. Met de lokale penningmeesters is afgesproken ook voor de nieuwe initiatieven van de missionaire parochie financiële bijdragen te vragen. We willen dus niet alleen investeren in onderhoud, maar ook in groei! Een kerk is pas in balans wanneer er liturgievieringen zijn, catechesebijeenkomsten voor

jong en wat ouder, diaconale projecten én een missionair élan. Dus houdt u met ons de lokale kerk in balans en geef aan de Kerkbalans. In januari wordt de actie gehouden, maar u kan natuurlijk het hele jaar door hier aan bijdragen. Voor een meerjaren donatie die fiscaal aantrekkelijk is, raadpleeg uw (lokale) penningmeester of het secretariaat. Veel dank voor uw betrokkenheid!

Het pastoraal team en het parochie bestuur.

“ Paus Franciscus:

“Kerstmis houden betekent op aarde de verrassingen van de Hemel verwelkomen. Men kan niet 'laag bij de grond' leven als de Hemel zijn nieuwheid op aarde gebracht heeft. Kerstmis is het begin van een nieuwe tijd waarin het leven niet geprogrammeerd wordt, maar geschonken; waarin men niet meer voor zichzelf leeft, op grond van eigen voorkeur, maar voor God en met God. Want, sinds Kerstmis is God, God-met- ons, die met ons leeft, met ons op weg is.”

Colofon

Jaargang 3 (18), nr 3, December 2023 - Januari 2024

Rondom Petrus en Paulus is een uitgave van de R.K.-parochie HH. Petrus en Paulus in Leiden, Leiderdorp, Stompwijk en Zoeterwoude

De redactie is bereikbaar via het secretariaat. Redactie a.i.: Marlène Falke-de Hoogh en pastoor Smith Vormgeving: Grafisch Buro Versteegen Vormgeving - Leiden Tekst overname uit dit blad is prima, mits met bronvermelding. Nr. 4 komt uit op 4 februari 2024. Deadline 15 januari 2024.

Thema: Vredevol het nieuwe jaar in De Kerk en oorlog in het Heilig Land

Oorlog is van alle tijden en dat geldt ook voor het Heilig Land. In de tijd van Jezus was het land bezet door de Romeinen en veel Joden keken uit naar een Verlosser die hen van het Romeinse juk zou bevrijden.

De Verlosser kwam, maar als vrededorst. Niet lang daarna werden door de Romeinse oorlogen de Joden over de wereld verspreid: de diaspora. Het duurde tot het einde van de 19e eeuw eer de terugkeer van de Joden naar het Heilig Land weer op gang kwam. Pas na de verschikkingen van de Tweede Wereldoorlog ontstond de Joodse staat Israël. Een reeks oorlogen tussen de verdreven Palestijnen en Israëli's begon, die sinds 7 oktober weer in nieuwe hevigheid terugkeerde.

Waar staat de Kerk te midden van dit geweld? Allereerst probeert het Vaticaan, dat een eigen diplomatieke dienst heeft, zich midden tussen de partijen op te stellen. Die houding kwam het Vaticaan direct op kritiek van de Israëlische ambassadeur bij de Heilige Stoel te staan. Deze vond dat de

kerkelijke diplomaten de terreuracties van Hamas niet duidelijk hadden veroordeeld. Toch heeft de Kerk die neutraliteit nodig om te kunnen bemiddelen.

Ook van belang voor de Kerk zijn de christenen in het Heilig Land. Op belangrijke plekken zoals Bethlehem, Nazareth en Jeruzalem zijn kleine christelijke gemeenschappen waarvoor de Kerk zich op verschillende manieren inspant. Dat betreft ook de Palestijnse christenen. Maar naast alle openlijke en stille diplomatie van de Kerk in het Heilig Land is er nog iets dat alle gelovigen in de Kerk voor de vrede kunnen doen en waartoe zij worden opgeroepen: bidden en vasten. Paus Franciscus riep 27 oktober uit als dag van vasten en gebed voor vrede in het Heilig Land. Hij deed zoiets al eerder en die traditie heeft oude papieren. In het evange-

Beeld gemaakt door de zusters van Bethlehem. lie van Matteüs zegt Jezus: “Maar dit soort [boze geest] wordt alleen uitgedreven door gebed en vasten.” (17:21). Vasten en bidden zijn wapens in een geestelijke strijd die helpt om de vrede te bevorderen.

Machiel Kleemans,
Lid van de Orde van het heilig Graf

Vrede vraagt om bescherming

De dichter Lucebert schreef: 'Alles van waarde is weerloos, wordt van aanraakbaarheid rijk en aan alles gelijk'. Zo gezegd, is alles van waarde ook kwetsbaar. In onze wereld vraagt wat kwetsbaar is om bescherming. We zien dat ook bij de oorlogen die nu gaande zijn. De eerste zorg gaat uit naar de burgerbevolking. In een organisatie als defensie lijkt het niet voor de hand liggend dat het juist draait om die kwetsbaarheid. Toch zegt de naam het al letterlijk, 'defensie' betekent verdediging.

Dit zorgt dat wij, als 'militairen' het weerloze willen verdedigen met alles wat wij hebben. Zelfs met ons leven. Precies daar begint ook de strijd bij onszelf en betreden we het domein van de ethiek. In een conflict situatie is de mens die tegenover je staat een vijand maar ook een mens die tegelijk weerbarstig en weerloos is.

Dat is het terrein van de geestelijke verzorging. Als Aalmoezeniers begeleiden wij militairen in het voor ogen houden van de menselijke maat. En tegelijk dat te doen wat nodig is om vrede, vrijheid en veiligheid, te verdedigen. Een groot kwetsbaar menselijk goed. Iedere militair is zelf ook een kwets-

bare mens die zich geroepen weet om dat grote goed te verdedigen. Die menselijke maat wordt ons voorgeleefd door Jezus. Hij wordt geboren als een weer-

loos menskind. Dat zullen we straks vieren met Kerst. In die nacht zingen de engelen 'Vrede op aarde' uit, maar wel over een land dat gebukt gaat onder de Romeinse bezetting. In zijn leven en optreden gaat Jezus, daar waar dat nodig is, menigmaal de strijd aan met de burgerlijke en religieuze overheid. Een strijd van woorden, van wijzen op wat mis is, van vergeven van wat is fout gegaan, van helen wat is gebroken.

Vredevol uitzien naar het nieuwe jaar is de hoop blijven koesteren dat de dag komt dat de woorden die we spreken onze enige wapens zijn. Wat, wellicht meer dan ooit, kwetsbaar is.

Marieke Falke
vlootmoezener

“ Paus Franciscus:

“Kerstmis houden is doen zoals Jezus, gekomen voor ons, noodlijdenden en afdalen naar hen die ons nodig hebben. Het is doen zoals Maria: vertrouwen, gehoorzaam aan God, ook zonder te begrijpen wat Hij zal doen. Kerstmis houden is doen zoals Jozef: opstaan om te doen wat God wil, ook al is dat niet volgens onze planning. De heilige Jozef verrast. In het Evangelie voert hij nimmer het woord. Geen woord van Jozef in het Evangelie. En God spreekt tot hem in stilte, in zijn slaap. Kerstmis dat is: de stille stem van God verkiezen boven het tumult van de consumptie. Als we erin slagen stil bij de kribbe te verwijlen, dan zal ook voor ons Kerstmis een verrassing zijn, niet iets wat we al lang kennen. In stilte verwijlen bij de kribbe, dat is de uitnodiging voor Kerstmis. Gun jezelf wat tijd. Verwijl bij de kribbe. In stilte. En je zult het voelen, je zult de verrassing merken.”

installatie
totaal verbouwing
witgoed
koopmans veer
ijskasten
gereedschappen
tuingereedschappen
bouwmaterialen
beveiliging
sleutel service

Hartwijk
installatietechniek
ijskasten witgoed

www.hartwijk.nl
Lammermarkt 3 2312CK Leiden 071-5126627

Stichting De Boog
Herenstraat 41
3512 KB Utrecht

035 6946350
info@deboog.nl
www.deboog.nl

Lessen van de heilige Thérèse

De 99 korte lessen bevatten elk een inleidende tekst, een overdenking en een gebed; ze willen de spiritualiteit van Thérèse van Lisieux vruchtbaar maken voor onze tijd. De teksten zijn gebaseerd op Thérèses eigen woorden en gaan in op haar leven, deugden en haar liefde voor Jezus.

John Paul Thomas,
263 blz. Zachte kaft € 17,50

R.K. Zorgcentrum ROOMBURGH
Zorgzaam, betrokken en gastvrij

Hof van Roomburgh 46
2314 ZC Leiden
T | 071 589 22 00
E | info@roomburgh.nl
W | www.roomburgh.nl

Ondersteuning
Zelfstandig wonen met ondersteuning. Roomburgh biedt de volgende services:

THUISZORG
DAGBESTEDING
CASEMANAGEMENT DEMENTIE
MAALTIJDSERVICE
HUISHOUDELIJKE ONDERSTEUNING

Zorg & wonen in Roomburgh
Roomburgh beschikt over handige voorzieningen:

VERPLEEGHUIS
HUURWONINGEN
KAPEL
RESTAURANT
GEZONDHEIDSCENTRUM

Rooms-katholieke identiteit
Roomburgh beschikt over een eigen kapel en een eigen rector. Dagelijks wordt de Heilige Mis gevierd.

Vrijwilligers
Wilt u iets betekenen voor de oudere medemens? U bent van harte welkom.

De KBO is een moderne beweging op katholieke grondslag ter behartiging van de belangen van ouderen.

De KBO geeft tien maal per jaar het landelijk blad Nestor uit.

KATHOLIEKE BOND VAN OUDEREN

KBO ZUID-HOLLAND
Afdeling LEIDEN
Belangenorganisatie voor 50-plussers

Aanmelden: Maria Rutgersweg 124, 2331 NX Leiden
Tel. 071-5310968 Contributie € 27,50 per jaar.

R.K. Begraafplaats Zijlpoort

Een rustplaats voor katholieken uit Leiden en omgeving. Keuze uit een algemeen-, familie- en urngraf.

Beheerder: mevrouw S. Klerks,
Haven 64, 2312 ML Leiden,
tel. 071-522 6166, e-mail:
info@begraafplaatszijlpoort.nl,
www.begraafplaatszijlpoort.nl

Thema: Vredevol het nieuwe jaar in (vervolg)
De Kerk en oorlog in het Heilig Land

In februari 2022 werd het Westen opgeschrikt door de Russische inval in de Oekraïne. Hoewel dit niet het enige conflict is op Europese bodem in de recente geschiedenis, was dit wel het conflict dat het besef deed indalen dat oorlog niet vanzelfsprekend tot het verleden behoort.

Anders dan velen waren gaan denken, en anders dan ook academici als Francis Fukuyama in *The End of History and the Last Man* beweerden. Na de koude oorlog kijkt Europa terug op de dubieuze eer van een "vredesdividend": dertig jaar bezuinigingen op Defensie als gevolg van verslachte aandacht op het veiligheidsdomein. Recentere internationale ontwikkelingen zoals de strijd in het Heilige Land en opnieuw in de Soudan leiden tot een keerpunt in de vanzelfsprekendheid van vrede in politieke en militaire besluitvorming in ons land en daarbuiten.

Dit noopt ook de katholieke tot (her)overweging van vrede en geweld vanuit de christelijke leer. Het is misschien niet onjuist om oorlog en conflict af te doen als iets onwenselijks, maar daarmee draagt men niet constructief bij aan de oplossing of zelfs maar het voorkomen ervan. Aan de gelijk referentiemateriaal is geen gebrek: ook St. Augustinus (5e eeuw) besefte het bovenstaande, en zijn visie op rechtvaardige strijd is met bemiddeling van St. Thomas van Aquino (13e eeuw) doorgedrongen

tot zowel de hedendaagse Catechismus als seculiere, internationale conventies. De Catechismus stelt in paragraaf 2309 dat aan "wettige zelfverdediging door de militaire macht (...) strenge voorwaarden verbonden zijn". Het moet namelijk duidelijk zijn dat zonder ingrijpen er blijvende schade ontstaat, dat de middelen tot het voorkomen van strijd uitgeput zijn, dat er serieus vooruitzicht is op een gunstig resultaat, het geweld geen groter kwaad oplevert dan voorkomt en tot slot dat het bevoegde gezag de regie heeft.

Dit zijn handreikingen en leidraden. Ze lijken misschien abstract en onpersoonlijk, maar gedurende vele eeuwen hebben ze gediend als ankers in wanhopige en onrechtvaardige situaties. Het zijn stevige fundamenten waarop andere overwegingen gebouwd moeten worden. Daarna volgt de persoonlijke, geïnformeerde overweging van de christen, op basis van

context, morele overwegingen, prudente verdieping en gebed. En dat is niet eenduidig of eenvoudig. De strekking is dat overweging nodig is, ook vanuit het christelijke perspectief, en dat wegkijken tot meer leed leidt dan betrokkenheid. Ik nodig allen uit tot die actieve overweging.

Charles de Cocq
Stafmedewerker Directie Operatiën KMar

Paus Franciscus:
Als Kerstmis slechts een mooi traditioneel feest blijft, met ons in het centrum en niet Hij, dan is het een gemiste kans. Als je blijft, verwereldlijkt Kerstmis niet! Laten we de Feesteling niet terzijde schuiven zoals toen, wanneer "Hij kwam in het zijne, maar de zijnen aanvaardden Hem niet" (Johannes 1, 11).

Nieuws vanuit De Bakkerij

Vrijwilligers gezocht voor Oma gaat op Stap
Voor meer informatie stuur een berichtje naar:
pvankalmthout@debakkerijleiden.nl.

Buurtbuik
Dit is de organisatie tegen voedselverspilling en vóór samen-eten, is 5 november voortvarend van start gegaan in De Bakkerij. Iedere zondag vanaf 12.00 uur bent u welkom om gratis te genieten van een 3-gangenmaaltijd!

aliteit, inspirerende groene bijeenkomsten, christelijke klimaatacties of groene initiatieven in de regio? U kunt de Facebookpagina: Groen Gelovig Leiden e.o. volgen of u inschrijven voor de mailinglijst, stuurt u dan een bericht naar predikant@debakkerijleiden.nl.

Op weg naar Kerstmis
Wij kijken uit naar het jaarlijkse Kerstdiner voor dak- en thuislozen in de Marekerk georganiseerd door M-25 i.s.m. Straatpastoraat.

Save the date!
We kijken vooruit naar het nieuwe jaar. Op vrijdag 19 januari 2024 bent u van harte welkom op de Nieuwjaarsontmoeting vanaf 16.30 uur. Tijdens deze feestelijke bijeenkomst worden ook de jaarlijkse broodpenningen uitgereikt.

Het Jaarplan 2024: De Bakkerij in het hart van de stad!

De Bakkerij als zout en zegen voor de stad: om als kerk en diaconie vindplaats van barmhartigheid, gemeenschap en gastvrijheid te zijn. Zo willen we samen met u 2024 en de toekomst in. Het inspirerende Jaarplan 2024 is te downloaden op de website.

Wij zijn dankbaar dat wij, mede door uw donatie, deze kwetsbare mensen Licht kunnen brengen in donkere dagen door een gezellige avond aan te bieden, een maaltijd en een kerstpakketje.

Groen Gelovig Leiden e.o.
Bent u geïnteresseerd in duurzame spirituo-

Kerstmis: Vrede op aarde

Elk jaar wordt er eind december wereldwijd Kerst gevierd. Of het nu midden in de sneeuw is zoals in Scandinavië of in zwemkleding op het strand in Zuid-Afrika en Australië: Overal is het Kerstmis. Maar wat vieren we nu eigenlijk met Kerstmis? Met Kerstmis wordt de geboorte van Jezus gevierd. Volgens de Bijbel werd Hij ruim 2000 jaar geleden geboren in een stal in Bethlehem. In Jezus kwam God zelf als een mens naar de aarde. Hij wilde niet langer een 'verre God' zijn, maar een persoonlijke God die dichtbij de mensen was. Kerst is een tijd van vreugde en verwondering en er zijn veel Bijbelteksten die verwijzen naar de geboorte van Jezus en de betekenis ervan. Een van de bekendste is Lucas 2,8-14, waarin staat dat engelen aan de herders verkondigen dat de Messias geboren was in Bethlehem. Deze tekst is een fundamenteel onderdeel van het verhaal van de geboorte van Jezus en verwijst naar het feit dat Hij het verlossingsplan van God in beweging zette. Deze tekst helpt ons begrijpen dat Kerstmis meer is dan alleen een feestdag, maar een tijd om stil te staan bij de betekenis van de geboorte van Jezus. Het is veel meer dan alleen het verschijnen

Rafaëlgroep in de Goede Herder

"Wanneer de weg moeilijk is, is het fijn als je erover kunt praten..."

Eind november vond de laatste van vier bijeenkomsten plaats met parochianen die een partner hebben verloren. Wij proberen ondersteuning aan te bieden door te luisteren naar elkaar. Het programma van de gespreksgroep kent vier fasen: kennismaking, verleden, heden, toekomst. Met de deelnemers praten en luisteren we met elkaar en naar elkaar en steunen elkaar waar nodig. We ervaren dat ons geloof hierin een bron van hoop, licht en kracht kan zijn.

"Op weg, onderweg, weer verder..."

Jeaneke van der Hulst - Pastoraatgroep DGH

van een nieuwe baby, maar een betekenisvol moment in de geschiedenis van de mensheid.

In de Kerstnacht klinken er grote woorden: "Vrede op aarde"! Vrede op aarde: het brandt in je mond als je het uitspreekt. Zeker nu: een tijd waarin we midden in heftige discussies zitten over de toekomst van de wereld. Kerstfeest vieren we in een wereld vol angst, angst om jezelf, angst voor de toekomst. Maar 'wees niet bang', 'Vreest niet'. Die woorden beteke-

Vredesboodschap uit Stompwijk

Vrede begint heel dicht bij huis. In de gezinnen en familie en ook in de plaatselijke kerkgemeenschap. Kerstmis is weer in aantocht en daarmee het bedenken wat voor vieringen er mogelijk zijn, welk koor er dan kan zingen en welke liederen. Het levert flink wat discussies op.

Maar om de vrede te bewaren is het belangrijk om met elkaar in gesprek te blijven. Elkaars meningen en ideeën te respecteren en samen te werken aan het beste resultaat. Vrede verspreiden heeft ook iets te maken met aandacht hebben voor elkaar en zeker voor de mensen die het moeilijk hebben. Over een paar weken worden er weer kerststukjes gemaakt voor de ouderen en voor al

den Gods eigen 'oorlogsverklaring' aan alle angst, moedeloosheid en wanhoop. "Vrede op aarde" - de meest indringende woorden van het kerstverhaal. Als dat woord eens werkelijkheid mag worden en onder ons zijn intrek mag nemen. 'Vrede op aarde' - maar niet als bij toverslag, niet als een wonder dat uit de lucht komt vallen. Vrede is een eindpunt van een lange weg van zoeken en luisteren, van werken en vechten.

Margreet Onderwater, gebedsleider

degene die wel een opkikkertje kunnen gebruiken. Deze week werd al nagedacht over wie er allemaal een stukje gaan krijgen. Vrede is proberen mensen blij te maken. Zaterdag 20 november was in Stompwijk de jaarlijkse kerstmarkt. Mensen kunnen hun overvloedige kerstspullen aangedragen en anderen kunnen het voor een vriendenprijsje kopen. Een aantal kinderen kwam langs met een paar euro om te besteden aan wat leuke. Het was schitterend om te zien hoe blij iemand kan zijn met iets heel kleins.

Laten we hopen dat de Advent en Kerstperiode heel vreedzaam zal verlopen en dat iedereen daar volop vreugde en inspiratie uit mag putten.

Marianne Turk, gebedsleider

Nu zijt welkome: viering van lezingen en liederen (Lessons and Carols)

Op zondag 17 december is er in de Goede Herderkerk te Zoeterwoude-Rijndijk wederom een viering van lezingen en liederen op weg naar Kerstmis, geïnspireerd op de Anglicaanse traditie. Terwijl de bladeren vallen, de duisternis steeds vroeger invalt en het almaar kouder wordt, kunnen belangstellenden zich warmen aan zang en een boodschap van licht, onder de titel 'Nu zijt welkome'.

De lezingen vertellen van Jezus' geboorte, maar beginnen in het Oude

Testament, waar de komst van de Messias al wordt aangekondigd. Ze worden afgewisseld met Nederlandse en Engelse liederen (carols), nu eens in vierstemmige koorzang, dan weer in weer in samenzang met de aanwezigen. De zang wordt uitgevoerd door een groot projectkoor vanuit de koren van de Goede Herderkerk en de Petruskerk, versterkt met een flink aantal projectzangers uit de regio, onder leiding van dirigente Ans Bulles en op het orgel

begeleid door Jorge Silva. Thea Epskamp leidt deze viering. U bent van harte welkom op zondagmiddag 17 december, aanvangstijd 15.30 uur. De kerk is open vanaf 15.00 uur. De toegang is gratis; na afloop is er een deurcollecte. Van de opbrengst gaat de helft naar de Voedselbank Leiden; de andere helft is voor de kerk. In het atrium van de Goede Herderkerk is er na afloop gelegenheid om elkaar te ontmoeten bij een drankje.

Kerstmis – het feest van de Vrede

Het Kerstkind heeft de naam 'Vrededorst' en later tijdens zijn openbaar Leven, herhaalde Jezus regelmatig, dat Hij ons de vrede komt brengen. Maar om in vrede te kunnen leven, moeten wij zelf aan de slag. Wij, volgelingen van Jezus, moeten vredebrengers zijn en dat is een levenstaak. Vanuit onze geloofsgemeenschappen zijn er diverse vredesbewegingen ontstaan. Denk maar aan Pax Christi.

En in de parochies/kernen bestaan MOV-werkgroepen. Die V staat voor vrede. Maar die vrede kunnen we niet bewerkstelligen, als we geen gerechtigheid beoefenen. En

dat heeft alles te maken met onze diaconale gezindheid. Kijken we naar elkaar om? Zien wij de nood van anderen? En komen we dan in beweging? Geven we de ander, waar hij/zij recht op heeft? Komen we op voor ongelijkheid? Laten we onze stem horen, als onze medemens onrecht wordt aangedaan? Of laten we dit aan anderen over? Zijn de 7 werken van Barmhartigheid een leidraad in ons leven? .

Als wij met Kerstmis bij de Kribbe staan dan kan het niet anders dan dat wij onszelf die vragen stellen. Onze gezamenlijke inzet voor (M)issie en (O)ntwikkeling, onze betrokkenheid bij Diaconie dichtbij en ver weg zijn de sleutels tot duurzame (V)rede. Laten wij als geloofsgemeenschap het voornemen durven nemen om gerechtigheid en vrede te brengen in onze samenleving, zoals de 'Vrededorst' het ons heeft voorgeleefd.

Vrede en alle Goeds: dat is onze wens voor 2024.

Werkgroep MOV/Diaconie 'De Goede Herder'

Kerstvieringen in de Goede Herder

Op **Kerstavond** zijn in de Goede Herder drie vieringen. De eerste **Eucharistieviering om 19.00 uur** is met zang van Tienerkoor en Kinderkoor. De celebrant is pastoor Ad van der Helm.

Bij de tweede **Eucharistieviering om 20.45 uur** zingt het Dames- en Herenkoor. Ook hierbij is pastoor Ad van der Helm de celebrant.

Om **23.00 uur is er de Kerstnachtmis** met zang van het Jongerenmiddenkoor. Pastoor Walter Broeders is de celebrant.

Op **Kerstochtend is er om 9.30 uur een Eucharistieviering** met zang van het Dames- en Herenkoor. Celebrant: pastoor Walter Broeders.

Op deze Kerstdag is er ook om **14.00 uur Kindje wiegen**.

Kerstvieringen in de Sint Jan

Op kerstavond **zondag 24 december** zijn in de Sint Jan twee vieringen.

Om **17.00 uur de viering voor gezinnen met jonge kinderen**. Dit is een laagdrempelige gebedsviering met het kerstverhaal en de bekende kerstliedjes. Annie Borst van de werkgroep kinderkerk zal voorgaan.

Om **19.00 uur is de kersthooftmis** met zang van het parochiekoor waarin pastoor Broeders zal celebreren.

Bij beide vieringen zal er een speciale kerstcollecte zijn die volledig ten goede komt aan Save the Children.

Voor hen die met de auto komen is er extra parkeerruimte bij kampeerboerderij Rustdam.

Kerstvieringen in de Sint Laurentius

Kerstavond 20.00 uur Eucharistieviering met EMS koor, celebrant is pastor Wessel

Eerst kerstdag 11.00 uur Eucharistieviering met parochiekoor, celebrant pastoor Smith.

Tweede kerstdag 11.00 uur Kindje wiegen met kinderkoor The Voice o.l.v. Marianne Turk

Adventsactie 2023

Schooldiploma voor werkende kinderen in Pakistan

Onze partnerorganisatie Caritas Pakistan Multan zet zich al jaren in voor onderwijs aan werkende kinderen in Multan, een stad in het zuiden van de provincie Punjab. Er zijn inmiddels 14 opleidingscentra opgezet. De Adventsactie wil 680 wer-

kenden en kansarme kinderen gedurende drie jaar onderwijs laten volgen in een van de speciale opleidingscentra. Daarnaast willen we 345 kinderen de gelegenheid geven door te stromen naar een overheidsschool, zodat zij hun opleiding kun-

nen afmaken en een diploma kunnen halen. De kinderen krijgen ook les in klimaatverandering en elk onderwijscentrum heeft een team, dat kindermisbruik kan signaleren en wijzen dan op de kinderrechten. www.Vastenactie.nl / NL21 INGB 0000 0058 50 t.n.v. Vastenactie, Den Haag.

Samen Onbeperkt Geloven

Wist u, dat er elke tweede zondag van de maand (uitgezonderd juli en augustus) van 15.00 tot 16.00 uur een oecumenische viering wordt gehouden voor mensen met een verstandelijke beperking in de Dorpskerk van Leiderdorp (Hoofdstraat 19)? Een feest voor en met mensen met een verstandelijke beper-

king, voor de aanwezige kinderen en allen.

Maar niet alle ouders/verzorgers van thuiswonenden zijn hiervan op de hoogte. Mogelijk leeft u zelf in deze situatie of weet u een gezin, waar dit speelt. En bij wie het een welkome gelegenheid is om met degene, die een ver-

Actueel

standelijke beperking heeft, iedere 2de zondag van de maand een feestelijke

viering mee te maken. Informatie kunt u verder vinden op www.samenonbeperktgeloven.nl

Namens het Caritasfonds Leiden-Leiderdorp, Regina Krowinkel

Veel deelnemers vorming Catechese Goede Herder

In november 2023 werden 6 vormingsdagen gehouden voor volwassenen die betrokken zijn bij de catechese van de Goede Herder. Dit is een methode die internationaal gebruikt wordt en de 'catechisten' een grondige voorbereiding geeft. Kinderen vanaf 3 jaar kunnen aan de catechese meedoen en de methode is aangepast aan hun leeftijd en groeifasen. In Leiden doen zo'n 40 kinderen aan deze catechese mee. Er waren bij deze vormingsdagen, die geleid werden door zuster Theresa Anne o.p. uit Sittard en Dan Teller uit Ohio VS, 31 deelnemers deels afkomstig uit de omgeving deels uit het buitenland. De gerenoveerde zalen bij de Joseph-

kerk waren precies op tijd klaar, wat een mooie ruimtes. We hebben o.a. Gods plan met ons mensen overwogen, dat begint bij de Schepping en via de Verlossing uiteindelijk voltooid zal worden met Zijn Wederkomst. Dit plan overwogen wij op dezelfde manier als we dit met kinderen van 6 jaar en ouder doen. De catechese is heel tastbaar en visueel en hoe mooi is het om Gods liefde op zo'n manier steeds beter te leren kennen. We kijken uit naar het vervolg van deze vormingscursus in het najaar van 2024.

De levensgrote Kerststal is er weer ... en de Herberg is open

Elk jaar wordt er in november naar gevraagd: hij komt toch wel weer .... En dan gaat het niet over Sinterklaas, maar over de levensgrote Kerststal in de Sint Josephkerk. Een heel team is weken bezig om deze op te bouwen, elk jaar weer net wat anders. En naast de Kerststal is er plaats in de Herberg met chocolademelk en kerstbrood.

2^e Kerstdag, dinsdag 26 dec. 13.00 -15.00 uur en woensdag 27 dec. ook 13.00 - 15.00 uur.

Wat vragen we in ons gebed voor 2024?

Op weg naar het jubileumjaar 2025 is de Wereldkerk uitgenodigd eerst een jaar van gebed te houden.

Wat zou je zelf voor het nieuwe jaar aan de Heer willen vragen? We geven enkele reacties.

"Om geestelijke gezondheid en gezondheid voor familie en vrienden."

Robert, 60 jaar.

"Nieuwe roeping en de redding van alle mensen"

Ninoshka, 52 jaar

"Dank U voor uw overvloedige gaven, laat ons groeien in geloof, hoop en liefde."

Ingeborg, 51 jaar.

"Voor de toekomst van mijn familie, om goed te kunnen weten wat God wil in ons leven."

Alejandro, 19 jaar

"Voor de mensen voor wie ik bid dat zij tot geloof mogen komen."

" Sabrina, 48 jaar

"Voor gerechtigheid ... tegen onrecht."

Arno, 61 jaar

"Voor de eenheid in de Katholieke Kerk."

"Bescherm de kinderen en scholen voor onwaarheden ..."

"Om goede vruchten van de nieuwe evangelisatie."

"Dat de Stem van Jezus zich nog meer blijft verspreiden door middel van de catechese van de Goede Herder, onder kinderen en volwassenen."

Laura, 54 jaar.

Oud en Nieuw zijn zo momenten om terug te kijken en vooruit te kijken. Bij de Kerststal, thuis of in de kerk, kunnen we de Heer danken voor zijn genade van het afgelopen jaar. En we bidden om zegen over het nieuwe kalenderjaar. De Heer heeft graag dat we wat er in ons omgaat ook woorden geven en tegen Hem zeggen. Heel eenvoudig, vanuit de zekerheid dat Hij naar ons luistert en al onze gebeden opneemt in zijn plannen voor 2024.

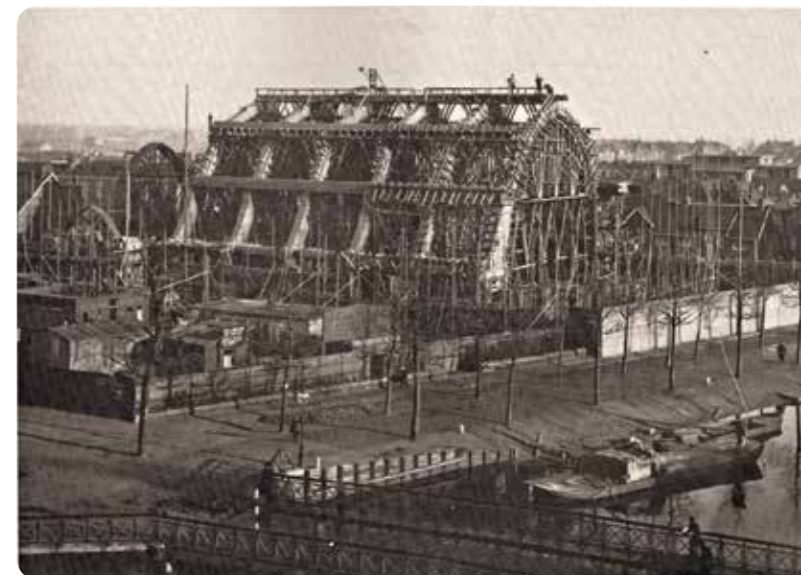
Op weg naar 100 jaar Sint Josephkerk (2025)

De enorme Sint Josephkerk is bijna 100 jaar geleden in één jaar gebouwd! De bouw startte in maart 1924 maar de eerste steenlegging vond plaats op 12 september van dat jaar. "Als de eerste steen voor een kerkgebouw wordt gewijd, dan ligt daarin een vermaning voor ons, die zijn de levende stenen van Christus levende stichting, de Kerk, om te beantwoorden aan onze hoge roeping van heiligheid", zo gaf de Leidse Courant een deel van de preek van deken Dessens weer.

De bouw was voltooid op 17 september 1925! Wie voor het eerst de Josephkerk binnenkomt, zal verbaast staan. De gevel van de kerk is niet erg indrukwekkend, maar het gebouw zelf wel. De toren is 50 meter hoog, de kerk 60 meter lang en 25 meter breed. De hoogte van het binnendak 17 meter. De spanwijdte van de betonnen bogen was voor de architecten Jan (vader) en Wim (zoon) van der Laan een uitdaging. Om het zicht op het altaar van alle kanten vrij te houden werd een afstand van zo'n 20 meter overbrugd, wat eerder met beton nog niet gedaan was. In het persbericht van de Leidse Courant, 17 september 1925, staat: "Daar waar

tegenwoordig is de Eucharistische Christus, de Goddelijke Zon van ons leven, daar is de zonnelichting, stroomend uit aan het oog onttrokken ramen, het sterkt." Er waren 962 zitplaatsen! De consecratie en heilige Mis duurde viereenhalf uur, maar de bisschop had nog moed om een feestpreek te houden!

We zullen vanaf september van het komende jaar een feestjaar houden, uit dankbaarheid voor de vele generaties die hier hun geloof beleefd en doorgegeven hebben en tegelijk gericht op het missionaire elan van de geloofsgemeenschap nu en in de toekomst. Toch nog maar even wat woorden van deken Dessens van bijna 100 jaar geleden: "Het doel van deze (eerste) steenlegging is dat hier zal bloeien het ware geloof, de vreeze des Heeren en de Christelijke liefde." Pastoor Smith

Maria Lichtmis vrijdag 2 februari met lichtprocessie vanuit Van der Werfpark

Het Licht van de Wereld is onze Heer Jezus Christus. Hij werd 40 dagen na zijn geboorte door Maria en Jozef de tempel van Jeruzalem binnengedragen. In de middeleeuwen voegde zich bij hêt Licht, vele lichtjes. De kaarsenprocessie ontstond vooraf aan de Mis. Met de groeiende devoties tot Maria, de Moeder Gods, werd ook haar rol in het heilsplan van God meer erkend. Zo werd dit feest Maria Lichtmis genoemd.

De herziening van de kerkelijke kalender haalde echter de oorspronkelijke betekenis naar boven en sindsdien heet dit feest: de Opdracht van de Heer in de Tempel. Maar de mond van Gods volk blijft spreken van Maria Lichtmis. In de liturgie is ook een processie met lichtjes voorzien. Dit jaar beginnen we in het van der Werfpark om 19.00 uur. Met kaarsen en ook wat 'elektrische kaarsjes' want het weer is onvoorspelbaar. Vanuit het Van der Werf park trekken we dan 'de tempel' binnen voor de viering van de Eucharistie.

1e heilige Communie 2024

Geachte ouders / verzorgers,

De eerste heilige Communie is een feestelijke viering waarin uw kind voor de eerste keer Jezus in de Eucharistie ontvangt. Een tweede belangrijke stap na de Doop. **Kinderen die 8 jaar en ouder zijn** (dus vanaf groep 4) kunnen meedoen. De eerste Communievieringen zullen in de diverse kerken en op verschillende dagen en tijdstippen plaatsvinden. Er zijn

aan deelnemen. Meldt u aan bij het secretariaat, zodat we gezamenlijk er naar toe kunnen gaan en ook een deel van de kosten door de parochie gedragen kan worden.

ook drie verschillende trajecten van voorbereiding. Er is een traject voor Hartenburg en Lam Gods, voor Lodewijk, Joseph en Petrus en voor Goede Herder, Sint Jan en Laurentius. Informatieflyers en opgaveformulieren liggen in de kerken. Maar u kunt ook contact opnemen met het centraal secretariaat: petrusenpaulusleiden@gmail.com / 071-73 70 087 op maandag t/m donderdag 9.30 - 11.30. uur.

De Missionaire parochie - 2 nieuwsberichten

Nieuw boek

In november verscheen het boekje *Een jaar voor Gods missionaire opdracht*. 365 teksten uit de Traditie van de Kerk. Dit boekje geeft voor elke dag een mooie tekst die kan helpen bij onze missionaire houding. Het is o.a. te krijgen op het secretariaat en kost €9,75. Een mooi presentje voor het nieuwe jaar. Zie ook: www.rkwebshop.nl.

Landelijke conferentie 6 april

In heel katholiek Nederland merken we een nieuw verlangen om in parochies het missionaire elan te verstrekken. De conferentie afgelopen maart was zeer inspirerend. Ook vanuit onze parochie hebben er velen aan deelgenomen. Op

zaterdag 6 april is er weer een landelijke conferentie, met een nieuw programma, ook met workshops (Hoe te beginnen? Wat is de rol van het gebed? e.a.). Zie www.missionaireparochie.nl en de flyers in de kerken. We hopen dat velen uit de parochie hier

Sluiting Antoniuskerk

Op zondag 22 oktober is de Antoniuskerk "aan de eredienst onttrokken" zoals dat officieel heet. In een mooie laatste viering zijn allerlei belangrijke zaken in een grote rolkoffer gepakt, die aan het eind in processie met een brandende paaskaars en een icoon van

Franciscus de kerk uit werd gereden. De icoon werd gedragen door een franciscaner broeder. Het was immers een parochie in 1961 door de franciscanen gesticht. Wat ging er in de koffer?

Het evangelieboek, het altaarskruisje, een door parochianen geborduurde stola, de Antoniusvlag, een kop-en-schotel, de oecumene kaars en de diaconale collectemand, tezamen symbool voor deze geloofsgemeenschap. Daarna voor het laatst een kopje koffie, om terug te blikken bij oude foto's met een lach en een traan. De sacramentsramen en kruiswegstaties hebben een mooie plek gekregen in de verbouwde Maria Middelaeskerk om de saamhorigheid te versterken. Bij het samenvoegen van de collecties van beide kerken blijft veel over: kandelaren, wierookvaten, kaazuifels en de kerststal gaan naar één van de andere kerken van onze parochie of naar de Hoogmade, waar de kerk is afgebrand en de herbouwde kerk klaar is om te worden ingericht. Ook voor de kerkstoelen en zelfs de koppen en schotels is belangstelling.

Achtste eeuwfeest van de kerststal op 16 december

De traditie van de (levende) kerststal zoals wij die nu kennen vindt haar oorsprong in het Italiaanse dorpje Greccio. In dat dorpje stond een klein klooster, waar Franciscus met een paar van de eerste Franciscaner monniken woonde. Bij dat klooster was ook een grot.

In Greccio woonde ook een brave man op wie Franciscus zeer gesteld was. Kort voor kerstmis in 1223 vroeg Franciscus hem: "Als je wilt dat we dit jaar in Greccio Kerstmis vieren, wil jij dat dan voorbereiden? Ik wil dat iedereen zich zo goed mogelijk voor ogen haalt in wat voor armoedige omstandigheden Jezus in Bethlehem geboren is." De kerstnacht brak aan en veel monniken kwamen naar Greccio. Ook de inwoners uit het dorp en de omgeving waren in groten getale met kaarsen en fakkels aanwezig. Toen Franciscus aankwam zag hij dat er voor alles was gezorgd: in de grot was een echte kribbe met stro erin en een herder met schapen; ook een os en ezel ontbraken niet. Bij de grot met de kribbe werd vervolgens de Mis opgedragen. Iedereen was blij toen men zag hoe de geboorte van Christus op deze toen nieuwe manier werd gevierd.

Dit alles gebeurde dus precies 800 jaar geleden. De leden van de Leidse afdeling van de OFS - Orde van Franciscanen Seculieren - Portiuncula hebben het plan opgevat dit eeuwfeest in Leiden te vieren en wel op zaterdag 16 december.

De aanvang is om 15.00 uur in de Hartebrugkerk aan de Haarlemmerstraat, waar een Franciscaner monnik ("onze Franciscus" voor die dag) een verhaal zal vertellen. Om 15.15 uur wandelen we dan naar de Josephkerk aan de Herensingel, waar een schitterende kerststal is te bewonderen. De kinderen krijgen tijdens deze wandeling een lichtje. Onderweg maken we nog een korte stop bij "De Bakkerij" aan de Oude Rijn. Bij de Josephkerk verwacht een herder met een paar echte schapen ons omstreeks 16.00 uur. Ook hier zal "onze Franciscus" een kerstverhaal vertellen en zingen we nog een paar kerstliederen. Na afloop is er voor iedereen iets te drinken met wat lekkers erbij. Loopt u ook mee?

Voor informatie: Leo Koot, 06-341 29 462; leokoot.1950@gmail.com.

Het boek "De geboorte van de kerststal" telt 48 bladzijden. Het kost € 10,- kan besteld worden op laverna@minderbroedersfranciscanen.net of bij hartebrugkerk@kpnmail.nl.

Concerten in de Hartebrugkerk

Op **zondag 10 december is om 15.00 uur het jaarlijks kerstconcert** door het Hartebrugkoor met delen uit de missa Brevis in bes van Mozart en kerstmuziek van o.a. Mendelssohn, Rutter, Saint-Saëns, Berlioz, Dvorak en De Nobel. Als u dit leest is het bijna zover! Kaarten aan de deur kosten € 15.

Op **zaterdag 16 december is er om 16.15 uur een concert door Collegium Musicum**. CM is een van de grootste en oudste studenten koor- en orkestverenigingen van Nederland. Het seizoen wordt dit jaar afgesloten met een concert met als thema "Dodendans" met werken van Elgar, Rachmaninov, Holst, Vaughan Williams en Saint-Saëns. Kaarten kosten € 21, zie www.collegiummusicum.nl

Petrus boekenmarkt

In de corona-jaren raakte onze boekenkelder aardig vol. En vandaar dat wij nu een paar keer een opruimmarkt gehouden hebben. Onze laatste markt viel in een zeer verregend weekend. Toch is er goed verkocht en ook met de

Opening Maria Middelaeskerk

Op zondag 29 oktober was het feest: onze bisschop mgr. Van den Hende kwam de verbouwde en opnieuw ingerichte kerk wijden met speciale tijd en aandacht voor het nieuwe altaar! Dat altaar is een lust voor het oog: een travertijn blad net als het hoogaltaar en een zwart smeedijzeren onderstel net als de ambo's uit de begintijd. Op de boog boven het priesterkoor zijn de vijf rollen van Maria zichtbaar: Mediatrix (Middelaes), Auxiliatrix (Helpster), Reparatrix (Verzoenster), Illuminatrix (Verlichtster) en Advocatrix (Verdedigster). De vijf eerste letters vormen samen MARIA.

De verlichting is sterk verbeterd en ook de geluidsinstallatie is stukken beter. Door een glazen schuifwand is het kerkgedeelte gescheiden van het atrium, waar na afloop koffie of thee kan worden gedronken. Ook kunnen daar bijeenkomsten worden gehouden voor

catechese of om naar een film te kijken. Het Leidsch Dagblad was zeer lovend en ziet kansen om de wijk meer bij de kerk te betrekken. Op de website zijn meer foto's te bewonderen dan hier op deze pagina, maar de beste indruk krijgt u natuurlijk door om zondagmorgen om half tien naar de kerk te komen.

De op 29 oktober uitgenodigde wethouders en broeder montfortaan (deze orde heeft de kerk immers gesticht) waren zeer onder de indruk. Ook de koffie met speciaal gebak geserveerd in de partytent die op het kerkplein was neergezet viel in de smaak. De locatierraad kan moe maar voldaan terugkijken op een geslaagde sluiting en opening.

heel lage prijzen hebben wij een mooie opbrengst gehad. Ruim €600,- 'harkten' we binnen. Deels bestemd voor het diaconale project De Groentelider, deels voor heaters in de ontmoetingsruimte achter in de kerk. De opbrengst van de eerdere opruimmarkten is gebruikt voor de aanschaf van Ledverlichting in die ruimte. Helaas moet deze bestelling nog binnenkomen. In het voorjaar komt er weer een boekenmarkt, maar die datum is nog niet bekend. Er is wel een datum voor de nieuwe inname-ochtend: 3 februari 2024!

Kerstactie Petruskerk

Zoals al vele jaren de traditie is, zullen de wijkcontactpersonen in de dagen vóór Kerstmis een attentie brengen bij medeparochianen die om wat voor reden dan ook in de kersttijd extra aandacht verdienen.

We willen hiervoor op 16 december na de H. Mis van 17.00 uur een deurcollecte houden. Mist u deze collecte en wilt u toch een bijdragen, dan kunt u dit doen op NL04 INGB 0002 5541 52 t.n.v. HHPP Sint-Petrus o.v.v. Kerstactie. We hopen dat we weer op u kunnen rekenen.

Activiteiten voor/door kinderen

Wij komen de zaterdag 16 december van 11.00 – 12.30 uur bij elkaar in de Romanuszaal, Lange Mare 79 voor een activiteit die geschikt voor kinderen van alle leeftijden. Vriendjes en vriendinnetjes zijn ook van harte welkom! Wij steken de advents-kaarsjes aan en beginnen met een interactief verhaal. Daarna is er een grote keuze aan activiteiten zoals kerststukken en kerstdecoraties maken.

Een deel van onze knutsels willen wij de volgende dag na de Mis verkopen voor de Adventsactie voor kinderen in Pakistan. (zie pagina 6).

Ouders en anderen kunnen bijdragen aan het succes door te bakken, knutselen of gewoon iets te kopen bij het kraampje! Informatie: m.elinkschuurman@me.com

In de Sint-Petrus een speciale viering om 17.00 uur op Kerstavond en kindje wiegen om 13 uur op 1ste Kerstdag. Dit jaar géén kindje wiegen in de Hartebrug!

Aanmelding voor de Eerste Heilige Communie zie bladzijde 9.

Vieringen rond de Kerst in Regio Zuid

De traditionele kerstsamenzang in de Petruskerk op 17 december wordt dit jaar verplaatst naar de Goede Herderkerk aan de Hoge Rijndijk. Daar is een viering van Carols en Lessons die begint om 15.30 uur, waar het Petruskoor aan meewerkt. Zie op de pagina's van Regio Oost.

Vierde zondag Advent:

Za 23 december 17.00 uur Petruskerk
Zo 24 december 11.15 uur Hartebrugkerk

Kerstavond 24 december:

17.00 uur Petruskerk gezinsviering
21.00 uur Petrus- én Maria Middelaeskerk
22.00 uur Hartebrugkerk

Eerste Kerstdag 25 december:

11.15 uur Hartebrugkerk.

Tweede Kerstdag: geen vieringen in Regio Zuid, wel in Regio Noord

(Pre-)Marriage Course 2024 - Investeer in jullie relatie

Op zoek naar een manier om jullie relatie te versterken en de band met je partner te verdiepen? Bereiden jullie je voor op het huwelijk? De (pre-) Marriage Course biedt stellen een geweldige kans om samen te groeien. Acht avonden uit eten! Met concrete vragen en oefeningen gaan jullie met z'n tweeën in gesprek

over thema's zoals lief en leed delen, omgaan met verschillen, vergeving en familie...
Wanneer: vrijdagavond: 1, 8 en 22 maart; 5, 12 en 26 april; 24 en 31 mei
Tijd: Inloop vanaf 18.45 uur, aanvang diner om 19.00 uur, sluiting rond 21.30 uur
Waar: "De Doortocht", Doortocht 11, Bodegraven

Kosten: €200,- per stel voor de gehele cursus (exclusief drankjes)
Opgeven: info@rkgroenehart.nl met als onderwerp 'Marriage Course 2024' en vermeld daarin jullie namen, adres, e-mailadres en telefoonnummer
Meer info: marriagecourse@sintjandd.nl / www.marriagecourse.nl

Caritasfondsen in de parochie

Wat vroeger (I)PCI heette oftewel (Inter) Parochiële Caritas Instelling heet nu Caritasfondsen. Die hebben we in Leiden/ Leiderdorp, Stompwijk en Zoeterwoude. Deze helpen bij de financiële nood van parochianen en andere personen die erg krap zitten en aankloppen om hulp. De

ene keer gaat het om de vervanging van een kapotte koelkast. Een andere keer vraagt men om een lening voor het leggen van laminaat op een betonnen vloer na een gedwongen verhuizing. Het fonds kan snel helpen waar officiële instanties het af laten weten of als de procedure veel te lang duurt.

Kent u iemand die ineens erg krap zit in de dure decembermaand en wel een financieel steuntje kan gebruiken, meldt dat dan aan: petrusenpauluspci@gmail.com of per brief: PCI, Lorentzkade 16A 2313 GB Leiden. Uw giften zijn ook altijd welkom op NL97 TRIO 0320 4316 81. Veel dank!

Kerkelijk Centrum
De Regenboog

Verhuur van zalen
4-20-50-100-250 personen

Vergaderingen recepties
cursussen bijeenkomsten

Gratis parkeren!

Beheerder: R. van Heyningen

Watermolen 1 Leiden
071-5212858

Email: beheerder@kcregenboog.nl
www.deregenboogmerenwijk.nl/verhuur

uitvaartverzorging

Janson & Bolland

071 5 12 21 12
dag en nacht bereikbaar

Uitvaartcentrum Levendaal
Levendaal 103
2311 JG Leiden

Afscheidscentrum Oegstgeest
Piet Heinlaan 42a
2341 SL Oegstgeest

info@uitvaartcentrumlevendaal.nl
www.uitvaartcentrumlevendaal.nl

bms notarissen

BMS Notarissen
Plantsoen 25
2311 KG Leiden
t. 071 516 29 30
e. info@bmsnotarissen.nl
www.bmsnotarissen.nl

Notarissen
mr. R.H. (Roel) Breedveld
mr. E.J. (Egbert) Moolenaar
mr. M. (Mark) Schwarze

Tieners, jongeren en jong professionals

Regelmatig zijn er activiteiten en bijeenkomsten voor de jongeren. Afgelopen seizoen zijn de tieners bijv. op een zondag naar de Mis in de Sint Jan in Den Bosch gegaan. Na de Mis konden ze de kerk 'beklimmen' via de stijgers die deze maanden toegankelijk zijn. Mooi om de beelden op het dak eens van dichtbij te bekijken. De jongeren hadden broeder Stefan uitgenodigd om over zijn weg naar het religieuze leven te vertellen. De young professionals werden bijgepraat over het synodaalproces en hebben een andere keer de film Des Hommes et des Dieux gekeken over de trapisten-martelaren in Algerije. Ook in 2024 zullen deze groepen de nodige activiteiten organiseren. informatie daarover zie: www.facebook.com/RKJLeiden/

“ Paus Franciscus:
“Het zal Kerstmis zijn, als wij, zoals Jozef, ruimte zullen maken voor de stilte. Als we, zoals Maria, aan God zullen zeggen: ‘Zie, hier ben ik’. Als we, zoals Jezus, nabij zullen zijn aan wie eenzaam is. Als we, zoals de herders, buiten onze omheiningen zullen treden om bij Jezus te zijn. Het zal Kerstmis zijn als we het licht van de arme grot van Betlehem vinden. Het zal geen Kerstmis zijn als we de schitterende lichten van de wereld zullen zoeken, als we ons opvullen met geschenken, maaltijden en soupers zonder hulp te bieden aan één enkele arme die op God gelijkt, want met Kerstmis is God arm geworden.”

Activiteitenagenda In de periode van 12 december 2023 tot en met 2 februari 2024

DECEMBER

Di 12 Emmanuel gebedsgroep,
20.00 uur, Josephkapel bij Roomburg (ook 9 en 23 januari)

wo 13 Sint Lucia – Zijlpoort open tot 20.00 uur om een lichtje te brengen en warme chocolademelk te drinken
Adrienne von Speyr (zie hiernaast)

Za 16 Greccio tocht (zie blz. 10)

Ma 18 Avond van Barmhartigheid,
Sint Josephkerk, 19.00 – 21.15 uur: Mis, aanbidding, biechtgelegenheid, gebedsteams, bezinning en liederen. Vrij in en uit lopen.

Wo 20 Gulden Mis om 07.00 uur in de Lodewijk: Mis bij kaarslicht (geen Mis om 09.00 uur)

Ma 25 Petrus & Pauluspot (zie hiernaast)

JANUARI

Vr 5 Stabat Matergebedsgroep,
10.00 uur Steenschuur 17: ontmoeting, deel rozenkrans en kruisweg in de JPll kapel, voorbeden.

Zo 14 Film en Spiritualiteit (zie hiernaast)

Di 16 Rozenkrans van ouders, na de Ochtendmis in de Petruspastorie

Wo 17 Adrienne von Speyr

Do 18 Bijbelavond met Marieke Maes, pastorie Maria Middelaars: 20.00 – 21.30 uur. (ook 15 feb)

Wo 24 Lezing over het Jaar van Gebed (zie hieronder)

Do 25 Start Alpha/Sycamore (zie hiernaast)

FEBRUARI

Vr 2 Stabat Matergebedsgroep,
10.00 uur, Steenschuur 17.
Mis met vooraf lichtprocessie,
19.00 uur Van der Werfpark / Lodewijkkerk (zie blz. 9)

Serie lezingen over uiteenlopende thema's januari - maart:

Woensdag 20.00 – 21.30, Steenschuur 17, onder het Babyhuis.
Door pastoor Smith
De avonden zijn afzonderlijk te volgen en aanmelden is niet nodig;
Wat doen we in dit “Jaar van Gebed”? 24 jan
Waar staan/gaan we in het synodaal proces? 7 febr
Hoe ver is het Lijkwade-onderzoek (een update)? 28 febr
Waarom is het heilig Triduüm het hart van het kerkelijk jaar? 13 maart

Kerstdiner op eerste Kerstdag
Welkom bij de Petrus & Pauluspot

Voor wie?
Vind je het gezellig om met Kerstmis samen met anderen te eten? Gezinnen, singles, jong en oud en alle leeftijden er tussenin, iedereen is welkom.

Wanneer en waar?
Eerste Kerstdag om 17.00 uur
Waar: Pastorie Petruskerk, Lorentzkade 16A in Leiden

Kosten? Nee, geen kosten

Moet ik me van te voren opgeven?
Ja, want we willen graag weten voor hoeveel gasten we gaan koken. Stuur uiterlijk 20 december een email naar petruspauluspot@gmail.com Of bel 06 514 21 079

(De volgende maaltijden van de Petrus & Pauluspot zijn op zaterdag 24-2 en 20-4, beide keren om 18.00 uur)

Alpha/Sycamore
Verken het katholieke geloof in 9 avonden
Do 25 jan – 21 maart, elke donderdag 19.30 inloop, 20,00-21.30 u. Steenschuur 17, onder het babyhuis.
Bijeenkomsten met video's, gesprek, uitleg en uitwisseling over de belangrijkste aspecten van het katholieke geloof: Wat is geloven? Wie is Jezus? Wat zijn Sacramenten? Hoe kan ik bidden? Welke rol speelt Maria? Is er leven na de dood? Wat is er in een kerk te zien? Aanmelding via het secretariaat: 071 73 70 087 / petrusenpaulusleiden@gmail.com

Adrienne von Speyr teksten bij het kerkelijk jaar
Elke 3^e woensdag via zoom, 20.15 – 21.30 uur.
Inloggen via de Lodewijksite.
De lezingen zijn nadien terug te zien via de Lodewijksite.
Door pastoor Smith
17 jan Maria Lichtmis, tijd door het jaar
21 febr. De 40dagentijd
20 mrt Stille Zaterdag en Pasen
17 april Hemelvaart en Pinksteren
22 mei Drie-eenheid en Sacramentsdag

Film en spiritualiteit in Maria Middelaars – 14 jan
Alle ogen zullen gericht zijn op het prachtige nieuwe scherm in het atrium van de Maria Middelaarskerk bij de vertoning van de film “My Son, My Savior”. De vertoning begint na de koffie aansluitend op de Eucharistieviering, dus rond 11.15 uur. Na afloop kan worden nagepraat. Er staat soep voor u klaar, graag brood meenemen

Kerstvieringen in de Regenboog
Oecumenische gemeenschap - Watermolen 1 2317 ST Leiden

- Kinderkerstfeest, kerstavond zondag 24 december, 18.00 uur
Voor kinderen en hun (groot)ouders, met het kerstverhaal en bekende kerstliedjes, m.m.v. de kerstband van de Regenboog.
- Kerstnachtviering, zondag 24 december, 21.30 uur.
Door pastoraal werker Willy Hoogenboom, met muzikale omlijsting door het koor Arcobaleno.
- Kerst-ochtendviering, maandag 25 december, 10.00 uur
Ds. Mirjam Buitenwerf gaat voor in deze viering. Met medewerking van het Regenboogkoor.
- Driekoningen, zondag 7 januari 10.00 uur
Alle kinderen mogen verkleed komen als wijzen uit het oosten of koningen. We gaan dan op zoek naar het kindje Jezus en bezoeken de kerststal.

Voor meer informatie zie onze website www.deregenboogmerenwijk.nl

Regio Oost

Regio Noord

Regio Zuid

Internet Livestream

Maand	St. Jan's Onthoofding	De Goede Herder	H. Laurentius	H. Lodewijk	St. Joseph	St. Petrus	Maria Middelaes	Hartebrug	
9 za	19.00 EV - pastoor Broeders					17.00 EV/KWD - pastoor Smith			9
10 zo 2e zondag van advent		09.30 EV - pastoor Broeders	11.00 EV - pastoor Broeders	10.00 EV/KWD NL - pastoor Smith 16.00 Aanbidding en biecht 17.00 EV English Mass - pastoor Smith	11.30 EV/KWD - pastoor Smith		09.30 EV - pater Kortekaas	11.15 EV/KWD - pater Moons	10
16 za	19.00 EV - pastoor Smith					17.00 EV - pastoor Broeders			16
17 zo 3e zondag van advent		09.30 EV - pastoor Broeders	11.00 WG - mw. Turk	10.00 EV/KWD LAT - pastoor Smith 16.00 Aanbidding en biecht 17.00 EV English Mass - pastoor Smith	11.30 EV/KWD - pastoor Smith		09.30 WG - mw. Bakker	11.15 EV/KWD - pater Oude Vrieling	17
23 za	19.00 EV - pastoor Broeders					17.00 EV - pastoor Smith			23
24 4e zondag van advent				10.00 EV/KWD NL - pastoor Smith	11.30 EV/KWD - pastoor Smith			11.15 EV/KWD - pastoor Broeders	24
24 kerstavond	19.00 EV - pastoor Broeders	19.00 EV/GV - pastor v.d. Helm 20.45 EV - pastor v.d. Helm 23.00 EV - pastoor Broeders	20.00 EV - pastor Wessel	16.00 Aanbidding en biecht 17.00 EV - English Mass - Pater Matteus FSJ 19.30 EV - Don Remery	17.00 GV - pastoor Smith 21.30 EV - Don Remery	17.00 Gezinsviering 21.00 EV - pastoor Smith	21.00 EV - pastoor Broeders	22.00 EV - pater Moons	24
25 ma Hoogfeest van Kerstmis		09.30 EV - pastoor Broeders 14.00 Kindje wiegen	11.00 EV - pastoor Smith	10.00 EV/KWD LAT - Don Remery	11.30 EV/KWD - Don Remery	13.00 Kindje wiegen		11.15 EV - pater Hoogenboom	25
26 di 2e Kerstdag/H. Stefanus			11.00 Kindje wiegen	10.00 EV/KWD - pastoor Smith	11.30 EV/KWD - pastoor Smith				26
30 za	19.00 EV - pastoor Broeders					17.00 EV - pastoor Smith			30
31 zo H. Familie		09.30 EV - pastoor Broeders	11.00 EV - pater Kortekaas	10.00 EV/KWD - pastoor Smith 16.00 Aanbidding en biecht 17.00 EV English Mass - pastoor Smith	11.30 EV/KWD - Pastoor Smith		10:00 Oecumenische viering	11.15 EV - pastoor Broeders	31
Januari									Januari
1 ma H. Maria Moeder van God		11.00 EV - pastoor Broeders	11:00 EV - pastor v.d. Helm	10.00 EV/KWD LAT - pastoor Smith	11.30 EV/KWD - pastoor Smith				1
6 za	19.00 EV - pastoor Broeders					17.00 EV - pastoor Smith			6
7 zo Openbaring des Heren		09.30 EV - pastoor Broeders	11.00 WG - mw. Turk	10.00 EV/KWD LAT - pastoor Smith 16.00 Aanbidding en biecht 17.00 EV English Mass - pastoor Smith	11.30 EV/KWD - pastoor Smith		09.30 EV - pastor v.d. Bie	11.15 EV/KWD - pastoor Broeders	7
13 za						17.00 EV - pastoor Broeders			13
14 zo 2e zondag door het jaar	09.30 Oecumenische veiring Muziekcentrum	09.30 WG - dhr Koot	11.00 WG - pater Kortekaas	10.00 EV/KWD NL - pastoor Smith 16.00 Aanbidding en biecht 17.00 EV English Mass - pastoor Smith	11.30 EV/KWD - pastoor Smith		09.30 EV - pastoor Broeders	11.15 EV - pater Moons	14
20 za	19.00 EV - pastoor Broeders					17.00 EV - pastoor Smith			20
21 zo 3e zondag door het jaar		09.30 EV - pastor v.d. Helm	11.00 WG - mw. Turk	10.00 EV/KWD LAT - pastoor Smith 16.00 Aanbidding en biecht 17.00 EV English Mass - pastoor Smith	11.30 EV/KWD - pastoor Smith		10:00 Oecumenische viering	11.15 EV/KWD - pastoor Broeders	21
27 za	19.00 EV - pastoor Broeders					17.00 EV - pastoor Smith			27
28 zo 4e zondag door het jaar		09.30 EV - pastoor Broeders	11.00 EV - pastoor Broeders	10.00 EV/KWD NL - pastoor Smith 16.00 Aanbidding en biecht 17.00 EV English Mass - pastoor Smith	11.30 EV/KWD - pastoor Smith		09.30 EV - pater Kortekaas	11.15 EV - pater Hoogenboom	28

Bij de St. Jan-, De Goede Herder-, Lodewijk-, Maria Middelaes- en Hartebrugkerk zijn de vieringen ook te volgen via livestream. Meer info op hun websites.

Andere vieringen

Kapel RK-Begraafplaats
Zijlpoort, Haven 64
Woe 13 dec is de begraafplaats open tot 19.00 uur vanwege Sinte Lucia. Er is de mogelijkheid om een lichtje neer te zetten bij een graf. Warme chocolademelk staat op u te wachten.
Dinsdag 9 jan (dus niet 2 jan) en 6 feb om 10.00 u. Mis in de kapel.
Kerst in kapel Roomburgh, Hof van Roomburgh 46
24 dec. Nachtmis om 17.00 u., 25 dec. Hoogfeest 10.30 u., 2e Kerstdag 10.30 u., Oudejaarsdag: Mis 10.30 u. Lof 17.00 u., Nieuwjaarsdag 10.30 u. Meestal is de vaste Zondagsmis om 11.00 u. Door de week meestal om 17.00 u. Maar informeer voor alle zekerheid: 071-5892200 (overdag) / info@roomburgh.nl.

Maandag
9.00 EV Lodewijkkerk
Dinsdag
9.00 EV Sint Petruskerk
19.00 EV Lodewijkkerk
Woensdag
9.00 EV Lodewijkkerk
10.00 EV/WG Goede Herderkerk
18.30 Aanbidding en biecht
19.00 EV Sint Josephkerk
Donderdag
9.00 EV Lodewijkkerk
Vrijdag
9.00 EV Sint Petruskerk
19.00 EV Lodewijkkerk
Zaterdag
9.30 EV Lodewijkkerk
Zondag
17.00 Poolse mis
Sint Josephkerk

Liturgische feesten

Epifanie – Driekoningen
In de vroege Kerk was Epifanie, 6 januari, dé dag om de geboorte des Heren te vieren. Epifanie is een Grieks woord dat : schijnen op betekent, verwijzend naar God de Zoon die mens geworden is en daarmee het Licht van de wereld werd.

Veel later werd dit het liturgische Hoogfeest om het aanbiddingsbezoek van de wijzen/koningen te vieren. Op deze dag worden ook vanuit de kerken de huizen gezegend en kan men de papieren huiszegen meenemen.

Legenda

EV = Eucharistieviering
GV = Gezinsviering
KWD = Kinderwoorddienst
WG = Woord- en gebedsdienst

Zuidbuurtseweg 15
2381 LB Zoeterwoude
071 580 12 15
(di/vr 9.30-11.30 u.)
sintjansparochie@hotmail.com
NL95 INGB 0000 2717 53

www.hhpp-oost.nl/sint-jan

Hoge Rijndijk 18
2382 AS Zoeterwoude
071 541 15 10
(ma/wo/vr ochtend)
degoedeherder@yahoo.com
NL12 RABO 0335 6021 85

www.hhpp-oost.nl/de-goede-herder

Dr van Noortstraat 88
2266 HA Stompwijk
071 580 16 04
(ma/wo/vr 10-12 u.)
sintlaurentius@hotmail.com
NL49 RABO 0361 5032 68

www.hhpp-oost.nl/h-laurentius

Steenshuur 19
2311 ES Leiden
071 513 07 00
lodewijkparochie@gmail.com
NL83 INGB 0000 6072 98

www.lodewijkparochie.nl

Herensingel 3
2316 JS Leiden
071 521 81 13
NL57 INGB 0000 6023 34

www.stjosephleiden.nl

Kerk:
Lammenschansweg 40A
Secretariaat:
Lorentzkade 16A
2313 GB Leiden
071 512 19 12
(ma-vr 9.30-11.30 u.)
secretariaat@sintpetrusleiden.nl
NL04 INGB 0002 5541 52

www.sintpetrusleiden.nl

Rijndijk 283
2331 AD Leiden
071 531 01 62
(Wo 9.30-11.30)
secretariaat@lamgodsleiden.nl
NL09 INGB 0000 5272 47

www.lamgodsleiden.nl

Kerk:
Haarlemmerstraat 110
Secretariaat:
Haarlemmerstraat 106
2312 GD Leiden
071 512 04 01
(di/vr 10.30-13.00 u.)
hartebrugkerk@kpnmail.nl
NL29 INGB 0002 5958 00

www.hartebrug.nl

Overzicht van de kerstvieringen voor kinderen

Zondag 24 december

- 17.00 uur Gezinsviering Sint Josephkerk – pastoor Smith
- 17.00 uur Gezinsviering Sint Petruskerk – parochianen
- 17.00 uur Gezinsviering Sint Jan – werkgroep Kinderkerk
- 19.00 uur Eucharistieviering De Goede Herderkerk met teener- en kinderkoor – pastoor van der Helm

Maandag 25 december

- 12.00 uur Kindjewiegen Sint Petruskerk – parochianen
- 14.00 uur Kindjewiegen De Goede Herder

Dinsdag 26 december

- 11.00 uur Kindjewiegen Sint Laurentiuskerk met kinderkoor The Voice - Marianne Turk
- 13.00 – 15 uur Levensgrote Kerststal Sint Josephkerk

Woensdag 27 december

- 13.00 – 15 uur Levensgrote Kerststal Sint Josephkerk

Start voorbereidingen voor de grootse tentoonstelling 'De Verkondiging'

Al jaren volgt Krien Clevis onze parochie 'in transitie'. Van bijzondere én gewone momenten heeft zij professionele foto's gemaakt. Een deel ervan zullen te zien zijn bij de expositie, die in november 2024 in de Petruskerk voor enkele maanden een plek zal krijgen. Heel wat vrijwilligers uit de parochie hebben hier al hun medewerking aan gegeven in het voortraject.

Maar als het jaar 2024 begonnen is, starten de brede voorbereidingen. Heeft u al aan het voortraject meegedaan? Bent u geïnteresseerd in het traject en de expositie? Wilt u geïnformeerd worden over dit initiatief?

Van harte welkom op de startbijeenkomst, donderdag 18 januari. Petruszaal, Lam-menschansweg 40A, links van de Petrus-

kerk. Inloop 17.30 uur en om 18.00 uur staat soep met broodjes klaar. Aan de hand van een power point wordt het traject toegelicht. Afronding rond 20.00 uur.

Anmelding is niet nodig. Info bij het secretariaat: petrusenpaulusleiden@gmail.com / 071-7370087 op maandag t/m donderdag 9.45 – 11.30 uur.

In het volgende nummer zal de nieuwe priester

voor onze parochie zich voorstellen.

En vergeet u niet het kerstnummer van het bisdomblad **Tussenbeide** uit de kerk mee te nemen!

Paus Franciscus:

“Vanaf de eerste evangeliëlezing van de Advent heeft de Heer ons gewaarschuwd dat onze geest “niet afgestompt raakt door een roes ... en de zorgen des levens” (Lucas 21, 34) . In deze dagen is men gehaast, zoals nooit anders tijdens het jaar. Zo doen we het tegendeel van wat Jezus vraagt. We schuiven de schuld af op de vele dingen die ons te doen staan en op de wereld die altijd maar sneller gaat. Welnu, Jezus heeft nooit de schuld aan de wereld gegeven. Hij heeft gevraagd dat we ons niet zouden laten op sleeptouw nemen en ten allen tijde waken door te bidden.”

Het pastoraal team pastoor Broeders, pastoor Smith, diaken Clavel, pastoraal werker Marlène Falke-De Hoogh en het parochie bestuur Jan van Trigt, vice-voorzitter, Machiel Kleemans, secretaris, Sebastian Pouw, penningmeester, José Miltenburg-Smits en Ingrid Zuure-Yang

wensen u allen een zalig Kerstmis toe en een gezegend, gezond en missionair 2024!

